

Eén museum, twee locaties en drie collecties

INHOUD

03	Inleiding
04	Leeswijzer
05	Visie & doelstelling
08	Rol
09	Kernwaarden
10	Professioneel en ondernemend
11	Betrokken en gastvrij
12	Dynamisch en vooruitstrevend

INLEIDING

Het Gemeentemuseum Helmond staat aan het begin van een periode, waarin het als cultureel en maatschappelijk ondernemer invulling gaat geven aan het museum van de 21e eeuw. We kijken scherp naar het tijdsbeeld en wat dit betekent voor ons museum. Zo zien we dat hedendaagse kunst nieuwe eisen stelt aan musea, maar ook dat de behoefte van bezoekers is veranderd. Een afname van subsidie- en sponsorgelden zet ons voor financiële uitdagingen.

Het Gemeentemuseum heeft veel om trots op te zijn: we hebben twee bijzondere gebouwen, drie mooie collecties (die ook goed zichtbaar zijn op onze collectiewebsite), het aantal jeugdige bezoekers is groot en het aantal bezoekers verhoudt zich voldoende tot de begroting. De kwaliteit van de tentoonstellingen is goed en we zijn sterk in educatieve en publieksgerichte activiteiten. We behalen geregeld de nationale pers en zetten daarmee het museum en de stad op de kaart.

We willen ons ook blijven ontwikkelen. Naast de kansen, zoals de Helmondse deelname aan de kandidatuur voor Culturele Hoofdstad 2018Eindhoven, zien we ook uitdagingen voor de toekomst. Hoe koppelen we onze ambities aan bescheiden middelen en vooral: hoe maken we het museum toekomstbestendig. Dit betekent dat wij in toenemende mate onze rol innemen als ‘culturele onderneming’. We kijken kritisch naar onze taken en rol binnen de stad en regio; wat zijn onze kernpunten, waar moet een museum aan voldoen en welke betekenis heeft een museum voor de stad en samenleving? In dit beleidsplan geven we inzicht in onze visie, missie en doelstellingen voor de komende periode.

LEESWIJZER

Dit beleidsplan is gericht op de periode 2013-2016, het is echter met name een visiedocument voor de verdere toekomst. Naar welke stippen aan de horizon willen we bewegen? Dat wil zeggen dat we durven te dromen. Dit droomscenario wordt verwoord in de visie en doelstellingen van het Gemeentemuseum. Tevens benoemen we de voorwaarden die noodzakelijk zijn voor het behalen van onze ambities. Vervolgens vertalen we de langetermijndoelstellingen naar idealen en afspraken voor de komende beleidsperiode, namelijk 2013-2016. Deze doelstellingen worden per beleidsterrein in plannen uitgewerkt (marketing & communicatie, educatie, bedrijfsvoering, tentoonstellingen, collectie) en zijn losgekoppeld van dit beleidsplan.

Een zo breed mogelijk publiek in aanraking brengen met kunst en (Helmonds) erfgoed en dit op een zo ondernemend mogelijk wijze uitvoeren: dat is de rode draad in dit beleidsplan.

VISIE EN DOELSTELLINGEN GEMEENTEMUSEUM HELMOND

Missie

Vanuit de overtuiging dat een museum een rol heeft midden in de samenleving voeren wij in verbinding met Helmond en onze bezoekers op actuele en prikkelende wijze een cultureel aansprekend tentoonstellings- en activiteitenbeleid.

Visie

Het Gemeentemuseum Helmond is een actueel en inspirerend museum waar kunst en cultuur wordt gezien, beleefd en gemaakt en waar plaats is voor ideeën en talent.

Identiteit

Eén museum; Twee gebouwen:

een middeleeuws kasteel en een moderne expositie- en depotruimte, beiden aan het kanaal in Helmond;

Drie collecties: Moderne & hedendaagse kunst, Mens & Werk en Stadshistorie.

Wij zien onze rol te midden van de maatschappij en zullen daarom de wisselwerking met de stad en haar inwoners opzoeken. Door onze ligging, activiteiten en ook collecties verhouden we ons tot Helmond, de regio en haar bewoners. Naast samenwerking in de stad verbinden we ons middels het tentoonstellings-, activiteiten- en educatiebeleid met de Helmondse (cultuurhistorische) identiteit. Anderzijds zien we ook een rol buiten de gemeentegrenzen. We leveren onze bijdrage aan de culturele aantrekkelijkheid van Helmond. De verhalen die wij middels onze projecten vertellen zijn aantrekkelijk voor alle Nederlanders. We maken minstens twee grote wisseltentoonstellingen per jaar met een nationaal bereik. De komende jaren zijn we een volwaardige en creatieve partner in de interstedelijke samenwerking 2018Eindhoven en nemen namens de Gemeente Helmond een culturele sleutelpositie in.

KANAALWERKEN

Het Gemeentemuseum Helmond is met twee locaties een belangrijk onderdeel van de 'Helmondse Kanaalzone'. In 2013 organiseert het museum, gekoppeld aan de '2018-opmaatprojecten', een expositie dat het Helmondse Kanaal (verleden, heden en toekomst) als uitgangspunt neemt.

In een multidisciplinaire tentoonstelling spelen we o.a. met thema's als de Helmondse arbeidsgeschiedenis, nieuwe industrie, industrieel (architecturaal) erfgoed en het verenigingsleven. We brengen het eigen erfgoed tot leven, ook spreken we met het werk van gerenommeerde kunstenaars (ook op buitenlocatie en in opdracht) een bovenregionaal en kunstminnend publiek aan. We zoeken nadrukkelijk de samenwerking met het Helmondse bedrijfsleven, bijvoorbeeld door met een textielbedrijf aan de Zuid-Willemsvaart samen te werken en onder meer in hun fabriek een deexpositie op te nemen.

Voor het Gemeentemuseum is dit project echt 'een opmaat'. Met een bescheiden budget experimenteren we met nieuwe vormen van presenteren (ook buiten de eigen museummuren) en samenwerken. Ook zoeken we met onze collecties de verbinding met Helmond en de actualiteit.

Martin Parr

In 2012 combineerde het Gemeentemuseum Helmond een overzichtstentoonstelling van de wereldberoemde fotograaf Martin Parr met een foto-opdracht. Gedurende 4 dagen fotografeerde de Magnumfotograaf het plaatselijke carnavalsfeest. Dit Helmondse erfgoed door de ogen van een topfotograaf zorgde voor veel landelijke en regionale exposure. Naast een expositie in de Boscotondohal behoort een deel van de werken nu tot de collectie van het Gemeentemuseum.

ROL

Het Gemeentemuseum is een ontmoetingsplek waar kunst bekeken, maar vooral ook beleefd wordt. Door middel van het vertellen van verhalen, een sterk educatief- en activiteitenprogramma (voor jong en oud) brengen wij onze kunst en cultuur tot leven. Wij betrekken het publiek dat nieuwsgierig en actief is. Hoewel onze gasten blijvend, al dwalend door onze museumzalen, in rust van prachtige tentoonstellingen kunnen genieten, vragen we vaker een actieve houding van bezoekers. Hun input is belangrijk voor de vorming van het museum en haar activiteiten. Bijvoorbeeld door middel van co-creatie; participatie aan kunstprojecten en aanvulling te vragen op de verhalen die we vertellen. Ook de kunstenaars willen we steunen en prikkelen om interessante kunst te maken in verbinding met het museum en de stad. Kortom: Gemeentemuseum Helmond is een plek waar men zich kan en durft te verwonderen, maar altijd met een gevoel naar buiten stapt: 'dat was leuk'.

De verbinding met de actualiteit is belangrijk voor het Gemeentemuseum. We zijn op de hoogte van tendensen in de maatschappij en de culturele wereld en vertalen deze naar ons museum en Helmond. We springen in op regionale, interstedelijke of bijvoorbeeld provinciale mogelijkheden. Zoals arrangementen in de stad, samenwerkingsverbanden met andere musea en de kandidaatstelling 2018Eindhoven. We weten (aanstormend) talent aan ons te koppelen. Dat geldt voor kunstenaars op het punt van doorbreken maar ook voor medewerkers en creatieve denkers.

2018Eindhoven

Wij hebben onze ambities met een stip op de horizon in 2018 gekoppeld aan de nominatie van Europese Culturele Hoofdstad Eindhoven. We groeien naar dit bijzondere jaar toe met als doel cultureel te pieken. We staan pal achter de kandidatuur van 2018Eindhoven. Echter: ook zonder deze nominatie blijven onze ambities overeind. Het Gemeentemuseum Helmond ontwikkelt zich.

KERNWAARDEN

Om als museum aan onze ambities te kunnen voldoen, stellen we enkele waarden voorop: we zijn 'professioneel en ondernemend', 'betrokken en gastvrij' en 'dynamisch en vernieuwend'. Dit zijn kernwaarden waar we onze plannen en ons werk de komende jaren aan toetsen en voorwaarden om onze taak te kunnen uitoefenen.

WIJ ZIJN PROFESSIONEEL EN ONDERNEMEND

- We blijven een gecertificeerd museum;
- Voor het museum werken professionals die zich ontwikkelen en trots zijn op hun werk;
- We zijn financieel gezond. We beschikken over een gezonde ondernemingslust en dit houdt ons financieel veerkrachtig. Dat wil zeggen dat we slim bezuinigen maar ook flink investeren in de toekomstbestendigheid van het museum. We zoeken binnen de gemeentelijke organisatie ruimte voor ondernemerschap. Een meerjarenbegroting en de inzet van middelen over meerdere jaren biedt mogelijkheden daartoe;
- Naast marktconforme entreprijzen maken we de museumwinkel, locatieverhuur, activiteitenprogramma's, etc. in toenemende mate een bron van inkomsten;
- We zorgen goed voor onze collecties (beheer en behoud);
- Wat we doen, doen we goed. We streven kwaliteit na;
- We hebben een hoogwaardig educatief (activiteiten)programma – voor jong en oud;
- We beschikken over de juiste huisvesting voor onze ambities. Dit betekent: voldoende en professionele tentoonstellingsruimten en depots. In onze beleidsvoering en (marketing)strategieën redeneren we ook vanuit de verschillende mogelijkheden van de twee museumgebouwen;
- Onze tentoonstellingsmiddelen zijn 'up to date' en we behouden onze plek in de frontlinie van digitalisering. Nieuwe technische (audiovisuele) vormen van tentoonstellen vragen om investeringen van het museum.

Cultureel ondernemerschap

Onze beleidsdoelen lopen parallel aan de behoefte 'cultureel te ondernemen'. Met een groot publieksbereik en slimme samenwerkingsverbanden behouden we maatschappelijke legitimiteit en openen we financiële kansen. De stip op de horizon die we hier vooralsnog onbelicht laten is de mogelijkheid tot een toekomstige verzelfstandiging van het Gemeentemuseum. We oriënteren ons op de juiste vormen en voorwaarden tot verzelfstandiging. Echter: in deze beleidsperiode ligt allereerst de nadruk op toekomstbestendigheid en op het beproeven en versterken van onze maatschappelijke rol als cultureel ondernemer.

WIJ ZIJN BETROKKEN EN GASTVRIJ: MIDDEN IN DE SAMENLEVING

- Ons museum is voor de gehele familie interessant. In ons aanbod van tentoonstellingen en activiteiten spreken we op laagdrempelige- maar altijd kwalitatieve wijze een breed publiek aan.
- We zien dat ‘beleven’ en ‘ervaren’ in toenemende mate een rol speelt bij de museum-beleving en wij kunnen onze bezoekers dit bieden;
- We werken samen in de stad. We bieden onze bezoekers samen met partners in Helmond en de regio arrangementen aan (bijvoorbeeld horecagelegenheden en andere culturele instellingen);
- De culturele consumptie van onze bezoekers beperkt zich niet slechts tot een bezoek aan de twee museumgebouwen. Men kan bijvoorbeeld ook middels ons communicatienetwerk, nieuwe media (ook de eigen website) en activiteiten onze collecties en/of het gedachtengoed beleven;
- We zijn blijvend zichtbaar en gekend op nationaal niveau;
- Met het oog op profilering nemen we bij het vormgeven van tentoonstellingen ons (kunst) collectiebeleid als veelzijdig en multidisciplinair uitgangspunt. We koppelen de onderwerpen daar waar mogelijk aan de actualiteit;
- We zijn trots op het museum en dit wordt gevoeld en uitgedragen door onszelf (netwerkorganisatie), de Gemeente en ook de bewoners van Helmond;
- Wij weten onze bezoekers ‘meerwaarde’ te bieden. Door een goede service, prettige ervaring of bijvoorbeeld een nieuwe aanwinst geven wij hen een bijzondere (en eventueel tastbare) herinnering;
- Het gastheerschap nemen we erg serieus. Mensen voelen zich thuis, dwalen lekker rond; genieten; drinken een kopje koffie, etc. Daar hoort ook een passende horecatoepassing bij;
- Mensen voelen zich verbonden met het museum (community). Zij zijn op één of meerdere wijzen bij het museum betrokken. Dit wil zeggen dat zij meermaals deelnemen aan activiteiten, ‘co-creëren’ participeren aan kunstprojecten of het museum bijvoorbeeld sponsoren.

WIJ ZIJN DYNAMISCH EN VOORUITSTREVENDE

- Onze visie is gekoppeld aan de actualiteit en onze vestigingsplaats (identiteit). Dit zijn veranderlijke gegevens en wij nemen de ruimte om die steeds tot een spannend museumbeleid te vertalen;
- Het museum biedt ook ruimte aan 'performative arts'. Kunst is multidisciplinair. Het past een museum van de toekomst de veelzijdigheid van kunst te tonen;
- Dromen, durven, doen! We hebben het lef om te pionieren in de Nederlandse museumwereld;
- We organiseren diverse (en minimaal twee grote) wisseltentoonstellingen per jaar;
- Het museum bruist. We bieden naast de tentoonstellingen ook een breed activiteitenprogramma zodat 'er altijd iets te doen is voor jong en oud'. Bijvoorbeeld: het Gemeentemuseum Helmond is in de toekomst een plaats waar niet alleen kunst wordt bekeken. Het wordt er ook gemaakt. Door kunstenaars en bezoekers. Dit gaat uit van het principe dat van kunst genieten meer is dan kijken naar een object. Het creatieve proces, de interactie met de kunstenaar of de discussie rondom de kunst gelden ook als uitkomsten;
- We bieden een podium aan talentvolle vrijdenkers met een frisse blik op tentoonstellen en kunst.

Gemeente museum Helmond

Eén museum, twee locaties en drie collecties

Dit is een uitgave van
het Gemeentemuseum Helmond

2013